

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj kolegija	dr.sc. Ivan Marković, red. prof.		1.6. Godina studija u kojoj se kolegij izvodi
1.2. Naziv kolegija	Hrvatski jezik u 19. stoljeću		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS sustavu)
1.3. Suradnici			1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)
1.4. Studijski program (prijediplomski, diplomski, integrirani)	Prijediplomski		1.9. Očekivani broj studenata na kolegiju
1.5. Status kolegija	obavezni	☒ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja kolegija on line (maksimalno 20%)
3.			
4			
30 / 0 / 15			
20			
1. razina, 10%			
2. OPIS KOLEGIJA			
2.1. Ciljevi kolegija	Upoznavanje s osnovnim silnicama, dosezima i ključnim osobnostima ključnoga razdoblja suvremenoga hrvatskoga književnog jezika: zemljopisni, društveni i politički kontekst; problem osnovice općega književnoga jezika; gramatički i grafijski odabiri i mijene; leksikografska i leksička nastojanja i uspjesi; politička djelatnost na promociji hrvatskoga u službeni jezik; višejezičnost kao odrednica 19. stoljeća. Osposobljavanje za samostalan analitički pristup raznovrsnim tekstovima 19. stoljeća: novine, politički tekstovi, beletristika, privatni jezik, rukopisna ostavština.		
2.2. Uvjeti za upis kolegija i / ili ulazne kompetencije potrebne za kolegij			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij pridonosi	<p>9. povezati jezične i književne sadržaje s ostalim srodnim umjetničkim i kulturnim sadržajima na sinkronijskoj i dijakronijskoj razini</p> <p>11. objasniti tijekove i procese vanjske povijesti jezika i njegovih kulturnih i društvenih implikacija u izabranome razdoblju</p> <p>12. analizirati jezične i književne značajke tekstova nastalih na hrvatskim književnim jezicima u dijakronijskoj i sinkronijskoj perspektivi</p>		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini kolegija (3-10 ishoda učenja)	<p>1. Objasniti odnose među narječjima u procesu standardizacije hrvatskoga jezika kroz sve etape njegova razvoja.</p> <p>2. Objasniti okolnosti pojave relevantnih jezičnih koineja u okviru književnih jezika hrvatskoga jezika.</p> <p>3. Predstaviti silnice i ključne osobnosti u razvoju hrvatskoga književnoga jezika u 19. stoljeću.</p> <p>4. Analizirati jezične i stilske značajke tekstova različitih funkcionalnih stilova nastalih na hrvatskim književnim jezicima.</p> <p>5. Argumentirano raspravljati o relevantnim podacima iz hrvatske jezične prošlosti i sadašnjosti.</p> <p>6. Predstaviti jezik odabranoga predloška iz 19. stoljeća.</p> <p>7. Primijeniti opća pravila i smjernice u pisanju stručnih i znanstvenih radova.</p> <p>8. Javno prezentirati sadržaj iz filologije.</p>		
2.5. Opis sadržaja kolegija	<p>1. Uvod. Hrvatske zemlje i hrvatski jezik 1790–1918. Opći pregled.</p> <p>2. Kajkavski i štokavski. Počeci preporoda. Tomo Mikloušič. Antun Mihanović. Janko Drašković. Matija Smodek.</p> <p>3. Dalmacija. Joakim Stulli. Šime Starčević. Franjo Marija Appendini.</p> <p>4. Put do službenoga jezika u Banskoj Hrvatskoj. Matica ilirska. Novine horvatske. Ljudevit Gaj.</p> <p>5. Gramatikografija i leksikografija do 1848. Vjekoslav Babukić. Ivan Mažuranić. Katedra za hrvatski jezik.</p> <p>6. Zagrebačka filološka škola. Adolfo Veber Tkalčević. Antun Mažuranić.</p>		

	<p>7. Zadarska filološka škola. Ikavština. Ante Kuzmanić. Zora dalmatinska. Glasnik dalmatinski.</p> <p>8. Riječka filološka škola. Fran Kurelac. Preporod u Istri.</p> <p>9. Bogoslav Šulek. Vatroslav Jagić. Rječnik JAZU.</p> <p>10. Hrvatski jezik u Dalmaciji i Istri u drugoj polovici 19. stoljeća. Mihovil Pavlinović. Dragutin Parčić. Petar Budmani.</p> <p>11. Raslojavanje jezika I. Jezik književnosti. Jezik znanosti. Jezik novina. Privatni jezik.</p> <p>12. Raslojavanje jezika II. Jezično savjetništvo. Pravopisni prijepori.</p> <p>13. Tzv. hrvatski vukovci. Konceptcija književnoga jezika. Tomo Maretić.</p> <p>14. Od kraja 19. stoljeća do 1918. i nove države.</p> <p>15. Zaključak i zaokruživanje gradiva.</p>						
2.6. Vrste izvođenja nastave:	<p>X Predavanja</p> <p>X Seminari i radionice</p> <p>Vježbe</p> <p>Online u cijelosti</p> <p>X Mješovito e-učenje</p> <p>Terenska nastava</p>		<p>X Samostalni zadaci</p> <p>X Multimedija i mreža</p> <p>Laboratorij</p> <p>Mentorski rad</p>		2.7. Komentari:		
2.8. Obveze studenata	Pohađati nastavu, usmeno izložiti zadanu temu, samostalno učiti.						
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	1,5	Istraživanje		Praktični rad		
	Eksperimentalni rad		Referat	1			
	Esej		Seminarski rad				
	Kolokvij		Usmeni ispit	1,5			
	Pismeni ispit		Projekt		Broj bodova po ECTS sustavu (ukupno)		4
2.10. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov				Dostupnost u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	1. Povijest hrvatskoga jezika. Knj. 4. 19. stoljeće. 2015. Ur. Josip Lisac, Ivo Pranjković, Marko Samardžija. Zagreb: Croatica.				DA		
	2. Samardžija, Marko. 2014. Hrvatski jezik u stoljeću velikih promjena: Od Joakima Stullija do pobjede hrvatskih vukovaca. Zprešić: Vlastita naklada.				DA		
	3. Vince, Zlatko. (1)1978, (2)1990, (3)2002. Putovima hrvatskoga književnog jezika: Lingvističko-kulturnopovijesni prikaz filoloških škola i njihovih izvora. Zagreb: Nakladni zavod MH.				DA		
2.11. Dopunska literatura	<p>1. Anić, Vladimir. 1971. Jezik Ante Kovačića. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>2. Bratulić, Josip. 2018. Hrvatsko devetnaesto stoljeće: Politika, jezik, kultura. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.</p> <p>3. Brozović, Dalibor. 2008. Povijest hrvatskoga književnoga i standardnoga jezika. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>4. Cetnarowicz, Antoni. 2006. Narodni preporod u Dalmaciji: Od »slavenstva« do moderne hrvatske i srpske nacionalne ideje. Prev. Magdalena Najbar-Agičić. Zagreb: Srednja Europa.</p> <p>5. Cetnarowicz, Antoni. 2014. Narodni preporod u Istri (1860–1907). Prev. Magdalena Najbar-Agičić. Zagreb: Srednja Europa.</p> <p>6. Cipek, Tihomir, Stjepan Matković (ur.) 2006. Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842.–1914. Zagreb: Disput.</p>						

	<p>7. Damjanović, Stjepan. (1)1988, (2)2006, (3)2013. Opširnost bez površnosti: Podsjetnik na život i djelo Vatroslava Jagića. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.</p> <p>8. Gostl, Igor. 1995. Bogoslav Šulek: Otac hrvatskoga znanstvenoga nazivlja. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>9. Gostl, Igor. 1998. Dragutin Antun Parčić. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>10. Ham, Sanda. 1998. Jezik zagrebačke filološke škole. Osijek: Ogranak Matice hrvatske Osijek.</p> <p>11. Ham, Sanda. 2006. Povijest hrvatskih gramatika. Zagreb: Globus – HAZU.</p> <p>12. Hrvatski narodni preporod u Dalmaciji i Istri. 1969. Ur. Jakša Ravlić. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>13. Horvat, Josip. 1975. Ljudevit Gaj: Njegov život, njegovo doba. Zagreb: Sveučilišna naklada Liber.</p> <p>14. Horvat, Josip. 2003. Povijest novinstva Hrvatske 1771–1939. Prir. Mirko Juraj Mataušić. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.</p> <p>15. Hrvatski narodni preporod: Ilirska knjiga I–II. 1965. PSHK, knj. 28–29. Prir. Jakša Ravlić. Zagreb: Zora – Matica hrvatska.</p> <p>16. Iveković, Franjo, Ivan Broz, Tomo Maretić, Vatroslav Rožić, Milan Rešetar, Antun Radić, Nikola Andrić, Dragutin Boranić. 2001. Jezikoslovne rasprave i članci. SHK. Prir. Marko Samardžija. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>17. Jonke, Ljudevit. (1)1964, (2)1965. Književni jezik u teoriji i praksi. Zagreb: Znanje.</p> <p>18. Kalenić, Vatroslav. 1965. Jezik i umjetnički izraz Augusta Šenoe. Doktorska disertacija. Zagreb: Filozofski fakultet.</p> <p>19. Katičić, Radoslav. 2013. Hrvatski jezik. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>20. Kurelac, Fran, Bogoslav Šulek, Vinko Pacel, Adolfo Veber Tkalčević. 1999. Jezikoslovne rasprave i članci. SHK. Prir. Ivo Pranjković. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>21. Marković, Ivan. 2018. O britkosti: Filološko paljetkovanje po 2017. Zagreb: Stilistika.</p> <p>22. Markus, Tomislav. 2008. Bogoslav Šulek (1816.–1895.) i njegovo doba. Zagreb: Hrvatski institut za povijest.</p> <p>23. Novak, Kristian. 2012. Višejezičnost i kolektivni identiteti iliraca: Jezične biografije Dragojle Jarnević, Ljudevita Gaja i Ivana Kukuljevića Sakcinskoga. Zagreb: Srednja Europa.</p> <p>24. Samardžija, Marko. 2004. Iz triju stoljeća hrvatskoga standardnog jezika. Drugo, prošireno izdanje. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.</p> <p>25. Samardžija, Marko. 2019. Hrvatska leksikografija: Od početaka do kraja XX. stoljeća. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>26. Sović, Ivan. 1982. Jezik Janka Leskovara. Zagreb: Školske novine.</p> <p>27. Sović, Ivan. 1985. Jezik Ksavera Šandora Gjalskoga. Zagreb: Školske novine.</p> <p>28. Šetić, Nevio, Marko Trogrlić. 2021. Dalmacija i Istra u 19. stoljeću. Zagreb: Leykam Internationa.</p> <p>29. Šišić, Ferdo. 1962. Pregled povijesti hrvatskoga naroda. Treće izdanje. Prir. Jaroslav Šidak. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>30. Tafra, Branka. 1993. Gramatika u Hrvata i Vjekoslav Babukić. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>31. Tafra, Branka. 1995. Jezikoslovna razdvojba. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>32. Temelji moderne Hrvatske: Hrvatske zemlje u „dugom“ 19. stoljeću. 2016. Ur. Vlasta Švoger, Jasna Turkalj. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>33. Vince, Zlatko. 1998. Ikavica u hrvatskoj jezičnoj povijesti: Sudbina ikavice u hrvatskoj pisanoj riječi – Zadarsko-dalmatinski jezično-kulturni krug. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>34. Vončina, Josip. 1993. Preporodni jezični temelji. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>35. Živančević, Milorad, Ivo Frangeš. 1975. Povijest hrvatske književnosti. Knj. 4. Ilirizam – Realizam. Zagreb: Liber.</p>
2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	